

Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky

bakalářský studijní obor
Regionální geografie

verze 2021/2022

Státní závěrečné zkoušky probíhají v letním zkouškovém období před zkušební komisí jmenovanou děkanem Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Sestávají z obhajoby bakalářské práce a z průrezového ověření znalostí a dovedností odpovídajících povinným předmětům studia. Toto ověření má podobu písemné zkoušky. Otázky jsou vybírány z tematických okruhů v rámci následujících čtyř předmětů:

KGG/SZZF	Fyzická geografie a základní poznatky o Zemi
KGG/SZZS	Humánní geografie
KGG/SZZR	Regionální geografie ČR a Evropy
KGG/SZZM	Metody regionálně geografického výzkumu

KGG/SZZF Fyzická geografie a základní poznatky o Zemi

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Sluneční soustava. Pohyby vesmírných těles.
2. Tvar a rozměry Země.
3. Čas a způsoby jeho měření.
4. Pohyby Země.
5. Slapové jevy.
6. Zemská atmosféra. Všeobecná cirkulace atmosféry.
7. Voda v atmosféře.
8. Vzduchové hmoty a jejich vliv na charakter počasí.
9. Klima na Zemi. Kolísání klimatu a klimatické změny.
10. Ochrana ovzduší.
11. Meteorologické měření a pozorování.
12. Světové zásoby vody na Zemi a oběh vody.
13. Hydrografické a fyzickogeografické charakteristiky povodí. Hydrometrie.
14. Vznik a typy říční sítě. Vodní režim řek.
15. Limnologie.
16. Podpovrchová a podzemní vody.
17. Oceánografie.
18. Stavba zemského tělesa.
19. Strukturní geomorfologie a strukturní tvary reliéfu.
20. Fluviální procesy a tvary.
21. Krasové procesy a tvary.
22. Sopečná činnost a sopečné tvary.
23. Eolické procesy a tvary.
24. Kryogenní procesy a tvary.
25. Geomorfologie oceánského dna.
26. Antropogenní procesy a tvary.
27. Pedogenetické procesy, složky půd.
28. Půdní klasifikace.
29. Rozšíření organismů na Zemi, potravní řetězce.
30. Faktory prostředí a jejich působení na organismy.
31. Geobiomy.
32. Krajinná sféra – základní členění.
33. Geosystémy.
34. Struktura krajiny.
35. Chování, fungování a stabilita krajiny.
36. Vývoj krajiny, krajinná sukcese.
37. Krajinotvorné pochody.
38. Krajinná typologie.

KGG/SZZS Humánní geografie

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Geografie v České republice (pracoviště, výzkumné směry, profesní organizace).
2. Citování ve vědecké práci (terminologie, zásady publikační etiky, plagiátorství).
3. Geografie obyvatelstva a demografie jako vědní disciplíny.
4. Vývoj obyvatelstva a jeho rozmístění na Zemi.
5. Věková skladba obyvatelstva a její vliv na populační pochody.
6. Ostatní struktury obyvatelstva.
7. Přirozená reprodukce, porodnost a plodnost, úmrtnost, populační politika.
8. Mechanický pohyb obyvatelstva a jeho vliv na vývoj a strukturu populací.
9. Vnitřní a zahraniční migrace.
10. Sčítání lidu.
11. Vývoj osídlení. Urbanizační procesy.
12. Venkovská sídla a jejich klasifikace.
13. Městská sídla, jejich klasifikace a funkce.
14. Vznik a vývoj geografie zemědělství.
15. Lokalizační faktory zemědělské výroby.
16. Protekcionistická politika a dotace v zemědělství.
17. Rostlinná výroba, živočišná výroba a regionalizace zemědělství světa.
18. Zemědělské výrobní oblasti ČR.
19. Hlavní rysy a tendence vývoje průmyslu ve světě.
20. Lokalizační faktory průmyslové výroby, lokalizační teorie.
21. Zásoby a těžba nerostných surovin ve světě.
22. Prostorové vzorce rozmístění zpracovatelského průmyslu ve světě.
23. Energetická politika a bezpečnost.
24. Průmysl a životní prostředí.
25. Dopravní systémy.
26. Cestovní ruch a rekreace.
27. Formy cestovního ruchu.
28. Rekreační infrastruktura.
29. Světová střediska cestovního ruchu.
30. Obchod a služby.
31. Územně obslužné systémy.
32. Politická geografie a geopolitika (vymezení pojmu).
33. Anglosaská a německá geopolitika.
34. Stát (znaky, funkce).
35. Státní území.
36. Formy států.
37. Státní hranice.

KGG/SZZR Regionální geografie ČR a Evropy

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Geologická stavba a geologický vývoj Českého masivu a Karpat.
2. Nerostné suroviny ČR.
3. Geomorfologické členění ČR.
4. Krasové oblasti ČR.
5. Hydrologické poměry ČR.
6. Jezera a přehradní nádrže ČR.
7. Klimatické poměry ČR.
8. Pedogeografické a biogeografické poměry ČR.
9. Ochrana přírody a krajiny v ČR.
10. Obyvatelstvo v ČR a jeho struktura.
11. Přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva ČR.
12. Administrativní členění ČR a jeho vývoj.
13. Sídelní struktura ČR.
14. Průmysl ČR, charakteristika průmyslových odvětví.
15. Zemědělství ČR, charakteristika rostlinné a živočišné výroby.
16. Cestovní ruch v ČR (struktura a regiony).
17. Doprava v ČR.
18. Geologický vývoj Evropy.
19. Reliéf Evropy.
20. Klimatické poměry Evropy.
21. Hydrologické poměry Evropy.
22. Pedologická a biogeografická charakteristika Evropy.
23. Obyvatelstvo Evropy (populační vývoj, prostorová diferenciace, urbanizace, etnické a jazykové složení, náboženské systémy, migrace).
24. Postavení Evropy ve světovém hospodářství.
25. Evropská unie – vývoj a její současná role.
26. Geografická charakteristika jednotlivých regionů Evropy.

KGG/SZZM Metody regionálně geografického výzkumu

Otázky pro písemnou zkoušku jsou vybírány z těchto tematických okruhů:

1. Klasické a moderní metody výzkumu v oblasti hydrologie, meteorologie a klimatologie.
2. Metody datování a geofyzikální metody ve fyzickogeografických disciplínách.
3. Metody přesného určování polohy při mapování.
4. Regionálně geografická analýza populačního vývoje a struktury obyvatelstva.
5. Trh práce v regionálně geografickém výzkumu.
6. Regionálně geografická analýza změn v ekonomice regionů.
7. Statistický soubor a jeho charakteristiky (zejména charakteristiky úrovně a variability, standardizace dat).
8. Teoretické rozdělení náhodné veličiny (Gaussovo a binomické).
9. Intervalový odhad střední hodnoty, princip testování statistických hypotéz.
10. Základy regresního a korelačního počtu.
11. Vybrané statistické metody (analýza časové řady, Lorenzův oblouk, Giniho index).
12. Referenční a zobrazovací plochy v kartografii. Základní vlastnosti kartografických zobrazení.
13. Obsah a náplň map. Druhy map.
14. Práce při vzniku mapy. Kartografická generalizace.
15. Kompozice a legenda tematických map.
16. Metody tematické kartografie.
17. Vektorový a rastrový formát digitálních dat.
18. GIS – funkce, operace.
19. Základní komponenty GIS.
20. Typy digitálních dat.
21. Koncepce DPZ, aktivní a pasivní DPZ.
22. Fyzikální základy DPZ.
23. Pořizování a zpracování digitálních dat DPZ.
24. Rozlišení v DPZ.
25. Metody vizuální interpretace obrazových záznamů v DPZ, metody jejich klasifikace.
26. Geografie jako vědní disciplína: geografie a ostatní vědy, struktura geografie, základní téma geografie.
27. Historický vývoj geografie od antiky po 2. světovou válku (antika, středověk, raný novověk, 19. století, determinismus, posibilismus, indeterminismus, fyzická geografie).
28. Struktura prostoru (von Thünen, Weber, Christaller, Lösch, Isard), prostorové interakce.
29. Kvantitativní geografie (pozitivismus, kvantitativní revoluce) a její kritika; post-kvantitativní a post-positivistické geografie (behaviorální geografie, geografie času, humanistické, radikální, feministické geografie).
30. Regionální disparity a ukazatele regionálních disparit.
31. Teorie a typologie regionálního rozvoje a regionální politiky.
32. Regionální politika EU a její vývoj.
33. Vývoj regionální politiky ČR po roce 1989.
34. Vymezování problémových oblastí v plánovacích dokumentech ČR.
35. Dopady regionální politiky ČR na rozvoj a ekonomickou strukturu regionů.